

Subject Name (Gujarati)

4341602 -- Summer 2023

Semester 1 Study Material

Detailed Solutions and Explanations

પ્રશ્ન 1(અ) [3 ગુણ]

પ્રોસિજર-ઓરિએન્ટેડ પ્રોગ્રામિંગ (POP) અને ઓબ્જેક્ટ-ઓરિએન્ટેડ પ્રોગ્રામિંગ (OOP) વચ્ચે તફાવત કરો.

જવાબ

ટેબલ:

પાસું	POP	OOP
ધ્યાન	ફંક્શન્સ/પ્રોસિજર્સ	ઓબ્જેક્ટ્સ અને ક્લાસિસઝ
ડેટા સિક્યોરિટી	ઓછી સુરક્ષા, ગ્લોબલ ડેટા	વધુ સુરક્ષા, ડેટા encapsulation
સમસ્યા ઉકેલ	ટોપ-ડાઉન એપ્રોચ	બોટમ-અપ એપ્રોચ
કોડ પુનઃઉપયોગ	મર્યાદિત	inheritance દ્વારા વધુ
ઉદાહરણો	C, Pascal	Java, C++, Python

- POP: પ્રોગ્રામ ફંક્શન્સમાં વિભાજિત, ડેટા ફંક્શન્સ વચ્ચે વહે છે
- OOP: પ્રોગ્રામ ઓબ્જેક્ટ્સની આસપાસ ગોઠવાયેલું જેમાં ડેટા અને મેથડ્સ બંને હોય છે

મેમરી ટ્રીક

“POP ફંક્શન્સ, OOP ઓબ્જેક્ટ્સ”

પ્રશ્ન 1(બ) [4 ગુણ]

યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે inheritance માં Super કીવર્ડ સમજાવો.

જવાબ

Super કીવર્ડ નો ઉપયોગ child class માંથી parent class ના members ને access કરવા માટે થાય છે.

ટેબલ: Super કીવર્ડના ઉપયોગો

ઉપયોગ	હેતુ	ઉદાહરણ
super()	parent constructor ને કોલ કરે	super(name, age)
super.method()	parent method ને કોલ કરે	super.display()
super.variable	parent variable ને access કરે	super.name

કોડ બ્લોક:

```
class Animal \{
    String name = "Animal";
    void eat() \{ System.out.println("Animal eats"); \}
\}

class Dog extends Animal \{
    String name = "Dog";
    void eat() \{
        super.eat(); // parent method
        System.out.println("Dog eats bones");
    \}
    void display() \{
        System.out.println(super.name); // "Animal"
    \}
\}
```

મેમરી ટ્રીક

“Super Parent ને કોલ કરે”

પ્રશ્ન 1(ક) [7 ગુણ]

વ્યાખ્યાયિત કરો: મેથડ ઓવરરાઈડિંગ. મેથડ ઓવરરાઈડિંગ માટેના નિયમોની યાદી બનાવો. એક જાવા પ્રોગ્રામ લખો જે મેથડ ઓવરરાઈડિંગને implement કરે છે.

જવાબ

મેથડ ઓવરરાઈડિંગ: Child class પોતાની parent class ના method નું specific implementation આપે છે સમાન signature સાથે.

ટેબલ: મેથડ ઓવરરાઈડિંગના નિયમો

નિયમ	વર્ણન
સમાન નામ	મેથડનું નામ સમાન હોવું જોઈએ
સમાન parameters	Parameter list બરાબર મેચ થવી જોઈએ
IS-A સંબંધ	inheritance હોવું જરૂરી
Access modifier	visibility ઘટાડી શકાતી નથી
Return type	સમાન અથવા covariant હોવું જોઈએ

કોડ બ્લોક:

```
class Shape \{
    void draw() \{
        System.out.println("Drawing a shape");
    \}
\}

class Circle extends Shape \{
    @Override
    void draw() \{
        System.out.println("Drawing a circle");
    \}
\}

class Main \{
    public static void main(String[] args) \{
        Shape s = new Circle();
        s.draw(); // : Drawing a circle
    \}
\}
```

મેમરી ટ્રીક

“Override સમાન Signature”

પ્રશ્ન 1(ક OR) [7 ગુણ]

વર્ણવો: ઇન્ટરફેસ. મલ્ટિપલ inheritance ને દર્શાવવા માટે interface નો ઉપયોગ કરીને જાવા પ્રોગ્રામ લખો.

જવાબ

Interface: blueprint જેમાં abstract methods અને constants હોય છે. Classes interfaces ને implement કરીને multiple inheritance પ્રાપ્ત કરે છે.

ટેબલ: Interface ની વિશેષતાઓ

વિશેષતા	વર્ણન
Abstract methods	કોઈ implementation નથી (Java 8 પહેલાં)
Constants	બધા variables public static final છે
Multiple inheritance	Class અનેક interfaces implement કરી શકે
Default methods	Concrete methods (Java 8+)

કોડ બ્લોક:

```
interface Flyable \{
    void fly();
\}

interface Swimmable \{
    void swim();
\}

class Duck implements Flyable, Swimmable \{
    public void fly() \{
        System.out.println("Duck flies");
    \}

    public void swim() \{
        System.out.println("Duck swims");
    \}
\}

class Main \{
    public static void main(String[] args) \{
        Duck d = new Duck();
        d.fly();
        d.swim();
    \}
\}
```

મેમરી ટ્રીક

“Interface Multiple Implementation”

પ્રશ્ન 2(અ) [3 ગુણ]

ઉદાહરણ સાથે Java પ્રોગ્રામ સ્ટ્રક્ચર સમજાવો.

ଉଦାହ

Java પ્રોગ્રામ સ્ટ્રક્ચર માં package, imports, class declaration અને main method હોય છે.
આકૃતિ:

```
+{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}+  
| Package statement|  
+{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}  
| Import statements|  
+{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}  
| Class declaration|  
| +{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}|  
| | Variables      | |  
| +{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}|  
| | Methods        | |  
| +{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}|  
+{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}
```

કોડ બ્લોક:

```
package com.example;           // Package
import java.util.*;           // Import

public class HelloWorld \{     // Class
```

```
static int count = 0;    // Variable

public static void main(String[] args) \{ // Main method
    System.out.println("Hello World");
\}
\}
```

મેમરી ટ્રીક

``Package Import Class Main"

પ્રશ્ન 2(બ) [4 ગુણ]

યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે static કીર્વડ સમજાવો.

જવાબ

Static કીર્વડ class નું છે instance નું નહીં. memory એક વાર allocate થાય છે.
ટેબલ: Static ના ઉપયોગો

પ્રકાર	વર્ણન	ઉદાહરણ
Static variable	બધા objects દ્વારા shared	static int count
Static method	object વિના કોલ થાય	static void display()
Static block	main પહેલાં execute થાય	static { }

કોડ બ્લોક:

```
class Student \{
    static String college = "GTU";    // static variable
    String name;

    static void showCollege() \{      // static method
        System.out.println(college);
    \}

    static \{                          // static block
        System.out.println("Static block executed");
    \}
\}

class Main \{
    public static void main(String[] args) \{
        Student.showCollege(); // object
    \}
\}
```

મેમરી ટ્રીક

``Static Class દ્વારા Shared"

પ્રશ્ન 2(ક) [7 ગુણ]

વ્યાખ્યાયિત કરો: કન્સ્ટ્રક્ટર. તેના પ્રકારોની યાદી બનાવો. પેરામીટરાઇઝડ અને કોપી કન્સ્ટ્રક્ટરને યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ

કન્સ્ટ્રક્ટર: objects ને initialize કરવા માટેની special method, class જેવું જ નામ, કોઈ return type નથી.
ટેબલ: કન્સ્ટ્રક્ટરના પ્રકારો

પ્રકાર	વર્ણન	ઉદાહરણ
Default	કોઈ parameters નથી	Student()
Parameterized	parameters સાથે	Student(String name)
Copy	object ની copy બનાવે	Student(Student s)

કોડ બ્લોક:

```
class Student {\n    String name;\n    int age;\n\n    // Parameterized constructor\n    Student(String n, int a) {\n        name = n;\n        age = a;\n    }\n\n    // Copy constructor\n    Student(Student s) {\n        name = s.name;\n        age = s.age;\n    }\n\n    void display() {\n        System.out.println(name + " " + age);\n    }\n}\n\nclass Main {\n    public static void main(String[] args) {\n        Student s1 = new Student("John", 20); // Parameterized\n        Student s2 = new Student(s1);         // Copy\n        s1.display();\n        s2.display();\n    }\n}
```

મેમરી ટ્રીક

“Constructor Objects ને Initialize કરે”

પ્રશ્ન 2(અ OR) [3 ગુણ]

જાવામાં પ્રિમિટિવ ડેટા પ્રકારો અને યુઝર ડિફાઇન્ડ ડેટા પ્રકારો સમજાવો.

જવાબ

પ્રિમિટિવ ડેટા ટાઇપ્સ: Java language દ્વારા આપવામાં આવેલા built-in types. **યુઝર ડિફાઇન્ડ ટાઇપ્સ:** programmer દ્વારા classes વાપરીને બનાવવામાં આવેલા custom types.

ટેબલ: ડેટા ટાઇપ્સ

કેટેગરી	પ્રકારો	સાઇઝ	ઉદાહરણ
Primitive	byte, short, int, long	1,2,4,8 bytes	int x = 10;
Primitive	float, double	4,8 bytes	double d = 3.14;
Primitive	char, boolean	2,1 bytes	char c = 'A';
User Defined	Class, Interface, Array	Variable	Student s;

- **Primitive:** stack માં store થાય, ઝડપી access
- **User Defined:** heap માં store થાય, જટિલ operations

મેમરી ટ્રીક

“Primitive Built-in, User Custom”

પ્રશ્ન 2(બ OR) [4 ગુણ]

યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે this કીવર્ડ સમજાવો.

જવાબ

This કીવર્ડ વર્તમાન object instance ને refer કરે છે, instance અને local variables વચ્ચે ભેદ પાડવા માટે વાપરાય છે.
ટેબલ: This કીવર્ડના ઉપયોગો

ઉપયોગ	હેતુ	ઉદાહરણ
this.variable	instance variable ને access કરે	this.name = name;
this.method()	instance method ને કોલ કરે	this.display();
this()	constructor ને કોલ કરે	this(name, age);

કોડ બ્લોક:

```
class Student \{
    String name;
    int age;

    Student(String name, int age) \{
        this.name = name;    // this instance    parameter
        this.age = age;      //
    \}

    void setData(String name) \{
        this.name = name;    // this    object    refer
    \}

    void display() \{
        System.out.println(this.name + " " + this.age);
    \}
\}
```

મેમરી ટ્રીક

“This વર્તમાન Object”

પ્રશ્ન 2(ક OR) [7 ગુણ]

ઇનહેરિટન્સ વ્યાખ્યાયિત કરો. તેના પ્રકારોની યાદી બનાવો. multilevel અને hierarchical ઇનહેરિટન્સને યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ

Inheritance: mechanism જેમાં child class parent class ના properties અને methods મેળવે છે.

ટેબલ: Inheritance ના પ્રકારો

પ્રકાર	વર્ણન	સૂત્રચર
Single	એક parent, એક child	$A \rightarrow B$
Multilevel	inheritance ની chain	$A \rightarrow B \rightarrow C$
Hierarchical	એક parent, અનેક children	$A \rightarrow B, A \rightarrow C$
Multiple	અનેક parents (interfaces દ્વારા)	$B, C \rightarrow A$

આકૃતિ - Multilevel:

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}
{Highlighting}[]
graph LR
    A[Animal] --> B[Mammal]
    B --> C[Dog]
{Highlighting}
{Shaded}
```

કોડ બ્લોક - Multilevel:

```
class Animal \{
    void eat() \{ System.out.println("Animal eats"); \}
\}

class Mammal extends Animal \{
    void breathe() \{ System.out.println("Mammal breathes"); \}
\}

class Dog extends Mammal \{
    void bark() \{ System.out.println("Dog barks"); \}
\}
```

આકૃતિ - Hierarchical:

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}
{Highlighting}[]
graph TD
    A[Shape] --> B[Circle]
    A --> C[Rectangle]
    A --> D[Triangle]
{Highlighting}
{Shaded}
```

કોડ બ્લોક - Hierarchical:

```
class Shape \{
    void draw() \{ System.out.println("Drawing shape"); \}
\}

class Circle extends Shape \{
    void drawCircle() \{ System.out.println("Drawing circle"); \}
\}

class Rectangle extends Shape \{
    void drawRectangle() \{ System.out.println("Drawing rectangle"); \}
\}
```

મેમરી ટ્રીક

“Inheritance Properties શેર કરે”

પ્રશ્ન 3(અ) [3 ગુણ]

જાવામાં ટાઇપ કન્વર્ઝન અને કાસ્ટિંગ સમજાવો.

જવાબ

Type Conversion: એક data type ને બીજામાં બદલવું. **Casting:** programmer દ્વારા explicit type conversion.
ટેબલ: Type Conversion

Type	Description	Example
Implicit (Widening)	Automatic, smaller to larger	int to double
Explicit (Narrowing)	Manual, larger to smaller	double to int

કોડ બ્લોક:

```
// Implicit conversion
int i = 10;
double d = i;          // int    double (automatic)

// Explicit casting
double x = 10.5;
int y = (int) x;       // double  int (manual)

// String conversion
String s = String.valueOf(i);    // int    String
int z = Integer.parseInt("123"); // String  int
```

મેમરી ટ્રીક

“Implicit Auto, Explicit Manual”

પ્રશ્ન 3(બ) [4 ગુણ]

Java માં ઉપયોગમાં લેવાતા વિવિધ visibility controls સમજાવો.

જવાબ

Visibility Controls (Access Modifiers): classes, methods અને variables ના access ને control કરે છે.
ટેબલ: Access Modifiers

Modifier	Same Class	Same Package	Subclass	Different Package
private	☐	☐	☐	☐
default	☐	☐	☐	☐
protected	☐	☐	☐	☐
public	☐	☐	☐	☐

કોડ બ્લોક:

```
class Example \{
    private int x = 10;      // class
    int y = 20;              // Package level
    protected int z = 30;   // Package + subclass
    public int w = 40;       //

    private void method1() \{ \} // Private method
    public void method2() \{ \}  // Public method
\}
```

મેમરી ટ્રીક

``Private Package Protected Public"

પ્રશ્ન 3(ક) [7 ગુણ]

વ્યાખ્યાયિત કરો: થ્રેડ. થ્રેડ બનાવવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતી વિવિધ પદ્ધતિઓની સૂચિ બનાવો. થ્રેડની લાઇફ સાઇકલ વિગતવાર સમજાવો.

જવાબ

Thread: lightweight subprocess જે program ના અનેક ભાગોને concurrent execution ની મંજૂરી આપે છે.
ટેબલ: Thread બનાવવાની પદ્ધતિઓ

પદ્ધતિ	વર્ણન	ઉદાહરણ
Thread વિસ્તરવું Runnable implement કરવું	Thread class ને inherit કરવું Runnable interface implement કરવું	class MyThread extends Thread class MyTask implements Runnable

આકૃતિ: Thread Life Cycle

```
stateDiagram{-v2}
    direction LR
    [*] --> NEW
    NEW --> RUNNABLE : start()
    RUNNABLE --> RUNNING : CPU allocation
    RUNNING --> RUNNABLE : yield()
    RUNNING --> BLOCKED : wait()/sleep()
    BLOCKED --> RUNNABLE : notify()/interrupt()
    RUNNING --> TERMINATED : completion
    TERMINATED --> [*]
```

ટેબલ: Thread States

સ્થિતિ	વર્ણન
NEW	Thread બન્યું પણ શરૂ નથી થયું
RUNNABLE	ચાલવા તૈયાર, CPU ની રાહમાં
RUNNING	હાલમાં execute થઈ રહ્યું છે
BLOCKED	resource અથવા sleep ની રાહમાં
TERMINATED	execution પૂર્ણ થયું

કોડ બ્લોક:

```
// 1: Thread
class MyThread extends Thread \{
    public void run() \{
        System.out.println("Thread running");
    }
}

// 2: Runnable implement
class MyTask implements Runnable \{
    public void run() \{
        System.out.println("Task running");
    }
}

class Main \{
    public static void main(String[] args) \{
        MyThread t1 = new MyThread();
        Thread t2 = new Thread(new MyTask());
        t1.start();
        t2.start();
    }
}
```

મેમરી ટ્રીક

“Thread Concurrent Execution”

પ્રશ્ન 3(અ OR) [3 ગુણ]

java માં JVM નો હેતુ સમજાવો.

જવાબ

JVM (Java Virtual Machine): runtime environment જે Java bytecode execute કરે છે અને platform independence પ્રદાન કરે છે.

ટેબલ: JVM Components

Component	હેતુ
Class Loader	.class files ને memory માં લોડ કરે
Execution Engine	bytecode execute કરે
Memory Area	heap અને stack memory ને manage કરે
Garbage Collector	automatic memory management

આકૃતિ:

```
+{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{+}
| Java Source      |
| (.java)          |
+{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{+}
    |
    v
+{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{+}
| Java Compiler    |
| (javac)          |
+{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{+}
    |
    v
+{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{+}
| Bytecode         |
| (.class)         |
+{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{+}
    |
    v
+{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{+}
| JVM              |
| (Platform        |
| Specific)        |
+{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{+}
```

- **Platform Independence:** ``એકવાર લખો, દરેક જગ્યાએ ચલાવો''
- **Memory Management:** automatic garbage collection
- **Security:** Bytecode verification

મેમરી ટ્રીક

``JVM Java Virtual Machine"

વ્યાખ્યાયિત કરો: પેકેજ, યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે પેકેજ બનાવવા માટેના પગલાંઓ લખો.

જવાબ

Package: સંબંધિત classes અને interfaces નો સંગ્રહ, namespace અને access control પ્રદાન કરે છે.

ટેબલ: Package ના ફાયદા

ફાયદો	વર્ણન
Namespace	નામની ટક્કરાર ટાળે

Access Control	બહેતર encapsulation
Organization	logical grouping
Reusability	maintain કરવું સરળ

Package બનાવવાના પગલાં:

1. Package declare કરો file ની ટોચે
2. Directory structure બનાવો package name મુજબ
3. Compile કરો package structure સાથે
4. Import કરો અન્ય classes માં

કોડ બ્લોક:

```
// File: com/company/utilities/Calculator.java
package com.company.utilities;
```

```
public class Calculator \{
    public int add(int a, int b) \{
        return a + b;
    }
}
```

```
// File: Main.java
import com.company.utilities.Calculator;

class Main \{
    public static void main(String[] args) \{
        Calculator calc = new Calculator();
        System.out.println(calc.add(5, 3));
    }
}
```

Directory Structure:

```
com/
  company/
    utilities/
      Calculator.class
Main.class
```

મેમરી ટ્રીક

“Package Classes ને Group કરે”

પ્રશ્ન 3(ક OR) [7 ગુણ]

થ્રેડમાં Synchronization ને યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ

Synchronization: shared resources ના access ને multiple threads દ્વારા control કરવાની mechanism, data inconsistency ટાળવા માટે.

ટેબલ: Synchronization ના પ્રકારો

પ્રકાર	વર્ણન	ઉપયોગ
Synchronized method	આખી method lock થાય	synchronized void method()
Synchronized block	ચોક્કસ code block lock થાય	synchronized(object) { }
Static synchronization	Class level locking	synchronized static void method()

કોડ બ્લોક:

```
class Counter \{
    private int count = 0;

    // Synchronized method
    public synchronized void increment() \{
        count++;
    \}

    // Synchronized block
    public void decrement() \{
        synchronized(this) \{
            count--;}
    \}

    public int getCount() \{
        return count;
    \}
\}

class CounterThread extends Thread \{
    Counter counter;

    CounterThread(Counter c) \{
        counter = c;
    \}

    public void run() \{
        for(int i = 0; i < 1000; i++) \{
            counter.increment();
        \}
    \}
\}

class Main \{
    public static void main(String[] args) throws InterruptedException \{
        Counter c = new Counter();
        CounterThread t1 = new CounterThread(c);
        CounterThread t2 = new CounterThread(c);

        t1.start();
        t2.start();

        t1.join();
        t2.join();

        System.out.println("Final count: " + c.getCount());
    \}
\}
```

મેમરી ટ્રીક

“Synchronization Race Conditions અટકાવે”

પ્રશ્ન 4(અ) [3 ગુણ]

સ્ટ્રિંગ ક્લાસ અને સ્ટ્રિંગબફર ક્લાસ વચ્ચે તફાવત કરો.

ટેબલ: String vs StringBuffer

પાસું	String	StringBuffer
Mutability	Immutable (બદલાતું નથી)	Mutable (બદલાય છે)
Performance	concatenation માટે ધીમું	concatenation માટે ઝડપું
Memory	દર વખતે નવું object બનાવે	હાલનું object modify કરે
Thread Safety	Thread safe	Thread safe
Methods	concat(), substring()	append(), insert(), delete()

કોડ બ્લોક:

```
// String {- Immutable}
String s1 = "Hello";
s1 = s1 + " World"; // String object
```

```
// StringBuffer {- Mutable}
StringBuffer sb = new StringBuffer("Hello");
sb.append(" World"); // object modify
```

- **String:** જ્યારે content વારંવાર બદલાતું નથી ત્યારે વાપરો
- **StringBuffer:** જ્યારે વારંવાર modifications જરૂરી હોય ત્યારે વાપરો

મેમરી ટ્રીક

```
``String Immutable, StringBuffer Mutable``
```

પ્રશ્ન 4(બ) [4 ગુણ]

અરેની 10 સંખ્યાઓનો સરવાળો અને સરેરાશ મેળવવા માટે જાવા પ્રોગ્રામ લખો.

કોડ બ્લોક:

```
class ArraySum \{
    public static void main(String[] args) \{
        // 10 numbers array initialize
        int[] numbers = \{10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100\};

        int sum = 0;

        // calculate
        for(int i = 0; i < numbers.length; i++) \{
            sum += numbers[i];
        }

        // calculate
        double average = (double) sum / numbers.length;

        // display
        System.out.println("Array elements: ");
        for(int num : numbers) \{
            System.out.print(num + " ");
        }

        System.out.println("\nSum: " + sum);
        System.out.println("Average: " + average);
    }
}
```



```
\}  
\}
```

આઉટપુટ:

Array elements: 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100
Sum: 550
Average: 55.0

લોજિક પગલાં:

1. **Initialize** 10 numbers સાથે array
2. **Loop** array માં સરવાળો calculate કરવા માટે
3. **Calculate** સરેરાશ = સરવાળો / length
4. **Display** પરિણામો

મેમરી ટ્રીક

``Loop Sum Divide Average``

પ્રશ્ન 4(ક) [7 ગુણ]

I) યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે abstract class સમજાવો. II) યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે final class સમજાવો.

જવાબ

I) **Abstract Class:** class જેનું instantiation થઈ શકતું નથી, abstract methods હોય છે જેનું implementation subclasses માં જરૂરી છે.

ટેબલ: Abstract Class ની વિશેષતાઓ

વિશેષતા	વર્ણન
Cannot instantiate	object બનાવી શકાતું નથી
Abstract methods	implementation વિનાની methods
Concrete methods	implementation સાથેની methods
Inheritance	Subclasses માં abstract methods implement કરવા જરૂરી

કોડ બ્લોક - Abstract Class:

```
abstract class Shape \{
    String color;

    // Abstract method
    abstract void draw();

    // Concrete method
    void setColor(String c) \{
        color = c;
    }
\}

class Circle extends Shape \{
    void draw() \{
        System.out.println("Drawing Circle");
    }
\}

class Main \{
    public static void main(String[] args) \{
        // Shape s = new Shape(); // : Instantiate
        Circle c = new Circle();
        c.draw();
    }
\}
```

II) Final Class: class જેનું extension થઈ શકતું નથી (inheritance નથી).

ટેબલ: Final Class ની વિશેષતાઓ

વિશેષતા	વર્ણન
No inheritance	extend કરી શકાતું નથી
Security	modification અટકાવે છે
Performance	બહેતર optimization
ઉદાહરણો	String, Integer, System

કોડ બ્લોક - Final Class:

```
final class FinalClass \{
    void display() \{
        System.out.println("This is final class");
    }
\}

// class SubClass extends FinalClass \{ \ // : Extend }

class Main \{
    public static void main(String[] args) \{
        FinalClass obj = new FinalClass();
        obj.display();
    }
\}
```

મેમરી ટ્રીક

“Abstract અધૂરું, Final પૂરું”

પ્રશ્ન 4(અ OR) [3 ગુણ]

જાવામાં Garbage Collection સમજાવો.

જવાબ

Garbage Collection: automatic memory management process જે heap memory માંથી unused objects ને remove કરે છે.

ટેબલ: GC ના ફાયદા

ફાયદો	વર્ણન
Automatic	manual memory management નથી
Memory leak prevention	unreferenced objects ને દૂર કરે
Performance	memory usage optimize કરે
Safety	memory errors અટકાવે

આકૃતિ:

```
+{--}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}+
| Object created |
| (new keyword) |
+{--}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}+
|
v
+{--}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}+
| Object in use |
| (has references) |
+{--}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}+
|
v
+{--}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}+
| No references |
| (eligible for GC)|
+{--}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}+
|
v
+{--}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}+
| Garbage Collector|
| removes object |
+{--}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}+
```

- **ક્યારે થાય:** જ્યારે heap memory ઓછી હોય અથવા System.gc() કૉલ થાય
- **Process:** Mark and Sweep algorithm
- **Guarantee કરી શકાતું નથી:** garbage collection નો exact timing

મેમરી ટ્રીક

“GC Automatic Memory Cleanup”

પ્રશ્ન 4(બ OR) [4 ગુણ]

'Divide by Zero' એરર માટે યુઝર ડિફાઇન્ડ એક્સેપ્શન હેન્ડલ કરવા માટે જાવા પ્રોગ્રામ લખો.

ଉଦାହ

કોડ બ્લોક:

```
//      exception class
class DivideByZeroException extends Exception {\
```

```

    public DivideByZeroException(String message) \{
        super(message);
    }
}

class Calculator \{
    public static double divide(int a, int b) throws DivideByZeroException \{
        if(b == 0) \{
            throw new DivideByZeroException("          !");
        }
        return (double) a / b;
    }
}

class Main \{
    public static void main(String[] args) \{
        try \{
            int num1 = 10;
            int num2 = 0;

            double result = Calculator.divide(num1, num2);
            System.out.println("    : " + result);

        } catch(DivideByZeroException e) \{
            System.out.println(" : " + e.getMessage());
        }
    }
}

```

આઉટપુટ:

```

:          !

```

પગલાં:

1. Custom exception class બનાવો Exception extend કરીને
2. Exception throw કરો જ્યારે condition આવે
3. Exception handle કરો try-catch block સાથે

મેમરી ટ્રીક

“Custom Exception Error Handle કરે”

પ્રશ્ન 4(ક OR) [7 ગુણ]

Multiple try block અને multiple catch block exception દર્શાવવા માટે જાવા પ્રોગ્રામ લખો.

જવાબ

કોડ બ્લોક:

```

class MultipleExceptionDemo \{
    public static void main(String[] args) \{
        //    try block
        try \{
            int[] arr = \{1, 2, 3\};
            System.out.println("Array element: " + arr[5]); // ArrayIndexOutOfBoundsException
        }
        catch(ArrayIndexOutOfBoundsException e) \{
            System.out.println("Array index  : " + e.getMessage());
        }
    }
}

```

```

    \}
    catch(Exception e) \{
        System.out.println("    exception: " + e.getMessage());
    \}

    //    try block
    try \{
        String str = null;
        System.out.println("String length: " + str.length()); // NullPointerException
    \}
    catch(NullPointerException e) \{
        System.out.println("Null pointer   : " + e.getMessage());
    \}

    //    try block multiple catch
    try \{
        int a = 10;
        int b = 0;
        int result = a / b; // ArithmeticException

        String s = "abc";
        int num = Integer.parseInt(s); // NumberFormatException
    \}
    catch(ArithmeticException e) \{
        System.out.println("Arithmetic   : " + e.getMessage());
    \}
    catch(NumberFormatException e) \{
        System.out.println("Number format : " + e.getMessage());
    \}
    catch(Exception e) \{
        System.out.println("          : " + e.getMessage());
    \}
    finally \{
        System.out.println("          ");
    \}
\}
\}

```

આઉટપુટ:

```

Array index   : Index 5 out of bounds for length 3
Null pointer  : null
Arithmetic    : / by zero

```

દર્શાવેલી વિશેષતાઓ:

- **Multiple try blocks:** દરેક અલગ operations handle કરે
- **Multiple catch blocks:** દરેક specific exception type handle કરે
- **Exception hierarchy:** સામાન્ય Exception બધાને catch કરે
- **Finally block:** હંમેશા execute થાય

મેમરી ટ્રીક

“Multiple Try Multiple Catch”

પ્રશ્ન 5(અ) [3 ગુણ]

ફાઇલ બનાવવા અને આ ફાઇલ પર write operation કરવા માટે જાવામાં પ્રોગ્રામ લખો.

જવાબ

કોડ બ્લોક:

```
import java.io.*;

class FileWriteDemo \{
    public static void main(String[] args) \{
        try \{
            //
            File file = new File("demo.txt");

            // FileWriter object
            FileWriter writer = new FileWriter(file);

            //
            writer.write("      !{n}");
            writer.write("  Java      .{n}");
            writer.write("      .");

            // writer
            writer.close();

            System.out.println("      !");

        \} catch(IOException e) \{
            System.out.println(" : " + e.getMessage());
        \}
    \}
}
```

પગલાં:

1. **Import** java.io package
2. **File object** બનાવો filename સાથે
3. **FileWriter object** બનાવો
4. ડેટા લખો write() method વાપરીને
5. **Writer બંધ કરો** changes save કરવા માટે

મેમરી ટ્રીક

“File Writer Write Close”

પ્રશ્ન 5(બ) [4 ગુણ]

Throw અને finally ને Exception Handling માં ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ

Throw: keyword જેનો ઉપયોગ explicitly exception throw કરવા માટે થાય. **Finally:** block જે exception આવે કે ન આવે હંમેશા execute થાય છે.

ટેબલ: Throw vs Finally

કીવર્ડ	હેતુ	ઉપયોગ
throw	Explicitly exception throw કરે	throw new Exception()
finally	હંમેશા cleanup code execute કરે	finally { }

કોડ બ્લોક:

```
class ThrowFinallyDemo \{
    public static void checkAge(int age) throws Exception \{
        if(age < 18) \{
            throw new Exception(" 18 ");
        \}
        System.out.println(" : " + age);
    \}

    public static void main(String[] args) \{
        try \{
            checkAge(15); // Exception throw
        \}
        catch(Exception e) \{
            System.out.println(" : " + e.getMessage());
        \}
        finally \{
            System.out.println("Finally block execute ");
        \}
    \}
\}
```

આઉટપુટ:

```
: 18
Finally block execute
```

- **Throw:** Exception બળપૂર્વક બનાવે
- **Finally:** Cleanup code, resources બંધ કરે

મેમરી ટ્રીક

“Throw Exception, Finally હંમેશા”

પ્રશ્ન 5(ક) [7 ગુણ]

વર્ણવો: પોલીમોર્ફિઝમ. જાવામાં યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે 2 ના ટાઇમ પોલીમોર્ફિઝમ સમજાવો.

જવાબ

Polymorphism: એક interface, અનેક implementations. Object તેના actual type પર આધાર રાખીને અલગ રીતે વર્તે છે.
ટેબલ: Polymorphism ના પ્રકારો

પ્રકાર	વર્ણન	ક્યારે નક્કી થાય
Compile-time	Method overloading	Compilation વખતે
Run-time	Method overriding	Execution વખતે

Run-time Polymorphism: Method call runtime પર actual object type આધારે resolve થાય.

આકૃતિ:

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}
{Highlighting}[]
graph LR
    A[Animal reference] --{-}{-} B[Dog object]}
    A --{-}{-} C[Cat object]}
    B --{-}{-} D[Dog sound]}
    C --{-}{-} E[Cat sound]}
{Highlighting}
{Shaded}
```

કોડ બ્લોક:

```
class Animal \{
    void makeSound() \{
        System.out.println("        ");
    \}
\}

class Dog extends Animal \{
    @Override
    void makeSound() \{
        System.out.println("        ");
    \}
\}

class Cat extends Animal \{
    @Override
    void makeSound() \{
        System.out.println("        ");
    \}
\}

class Main \{
    public static void main(String[] args) \{
        Animal animal1 = new Dog(); // Upcasting
        Animal animal2 = new Cat(); // Upcasting

        animal1.makeSound(); // :
        animal2.makeSound(); // :

        // Animals array
        Animal[] animals = \{new Dog(), new Cat(), new Dog()\};
        for(Animal a : animals) \{
            a.makeSound(); // Dynamic method dispatch
        \}
    \}
\}
```

આઉટપુટ:

વિશેષતાઓ:

- **Dynamic Method Dispatch:** JVM runtime પર નક્કી કરે છે કઈ method કોલ કરવી
- **Upcasting:** Child object ને parent reference દ્વારા reference કરવું
- **Flexibility:** સમાન કોડ વિવિધ object types સાથે કામ કરે

મેમરી ટ્રીક

“Polymorphism અનેક રૂપ Runtime”

પ્રશ્ન 5(અ OR) [3 ગુણ]

જાવામાં એક પ્રોગ્રામ લખો જે બાઇટ બાય બાઇટ ફાઇલના કન્ટેન્ટ વાંચે અને તેને બીજી ફાઇલમાં કોપી કરે.

જવાબ

કોડ બ્લોક:

```
import java.io.*;

class FileCopyDemo {\n    public static void main(String[] args) {\n        try {\n            // source file            input stream\n            FileInputStream input = new FileInputStream("source.txt");\n\n            // destination file        output stream\n            FileOutputStream output = new FileOutputStream("destination.txt");\n\n            int byteData;\n\n            //\n            while((byteData = input.read()) != {-}1) {\n                output.write(byteData);\n            }\n\n            // streams\n            input.close();\n            output.close();\n\n            System.out.println("                !");\n\n        } catch(IOException e) {\n            System.out.println(" : " + e.getMessage());\n        }\n    }\n}
```

પગલાં:

1. **FileInputStream** બનાવો વાંચવા માટે
2. **FileOutputStream** બનાવો લખવા માટે
3. બાઇટ બાય બાઇટ વાંચો read() વાપરીને
4. દરેક બાઇટ લખો write() વાપરીને
5. બંને streams બંધ કરો

મેમરી ટ્રીક

“Read Byte Write Byte”

પ્રશ્ન 5(બ OR) [4 ગુણ]

Java સાથે ઉપલબ્ધ વિવિધ I/O વર્ગો સમજાવો.

પ્રશ્ન 5(ક OR) [7 ગુણ]

જાવા પ્રોગ્રામ લખો જે બે થ્રેડોને એક્ઝિક્યુટ કરે છે. એક થ્રેડ દર 3 સેકન્ડે "Java Programming" દર્શાવે છે, અને બીજો દર 6 સેકન્ડે "Semester - 4th IT" દર્શાવે છે. (થ્રેડને extending the Thread class દ્વારા બનાવો)

જવાબ

કોડ બ્લોક:

```
class JavaThread extends Thread \{
    public void run() \{
        try \{
            while(true) \{
                System.out.println("Java Programming");
                Thread.sleep(3000); // 3
            \}
        \} catch (InterruptedException e) \{
            System.out.println("JavaThread ");
        \}
    \}
\}

class SemesterThread extends Thread \{
    public void run() \{
        try \{
            while(true) \{
                System.out.println("Semester {- 4th IT}");
                Thread.sleep(6000); // 6
            \}
        \} catch (InterruptedException e) \{
            System.out.println("SemesterThread ");
        \}
    \}
\}

class Main \{
    public static void main(String[] args) \{
        // thread objects
        JavaThread javaThread = new JavaThread();
        SemesterThread semesterThread = new SemesterThread();

        // threads
        javaThread.start();
        semesterThread.start();

        // threads 20
        try \{
            Thread.sleep(20000);
            javaThread.interrupt();
            semesterThread.interrupt();
        \} catch (InterruptedException e) \{
            System.out.println("Main thread ");
        \}
    \}
\}
```

નમૂના આઉટપુટ:

```
Java Programming
Semester - 4th IT
Java Programming
Java Programming
Semester - 4th IT
Java Programming
```

Java Programming
Semester - 4th IT
...

વિશેષતાઓ:

- બે અલગ threads: દરેક અલગ timing સાથે
- **Thread.sleep()**: ચોક્કસ milliseconds માટે execution પોઝ કરે
- **Concurrent execution**: બંને threads એકસાથે ચાલે છે
- **Thread class વિસ્તારવું**: run() method ને override કરવું

Execution Pattern:

- **JavaThread**: દર 3 સેકન્ડે દર્શાવે
- **SemesterThread**: દર 6 સેકન્ડે દર્શાવે
- બંને concurrent રીતે અલગ timing બતાવે છે

મેમરી ટ્રીક

``બે Threads અલગ Timing"